

MFVM 568
27. juni 2018

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning xx/xx af dd.mm.2018 om ikke-fornyset godkendelse af aktivstofferne chlorothalonil og ethoprophos jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, og om ændring af bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 (Komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen foreslår, at aktivstofferne chlorothalonil og ethoprophos ikke gives fornyet godkendelse i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler (komitesag). Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at stofferne slettes fra bilag til Kommissionens forordning nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. Der er ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner, kommuner eller staten. Forslaget forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder den 19.-20. juli 2018. Samlet set påvirker forslaget om ikke fornyet godkendelse af chlorothalonil og ethoprophos miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark neutralt, da der ikke er godkendt midler med disse stoffer i Danmark. Det vurderes ikke, at der er vist sikker anvendelse for chlorothalonil og ethoprophos for så vidt angår både menneskers sundhed, miljøet herunder grundvand og forbrugersikkerhed. Regeringen agter på den baggrund at støtte Kommissionens forslag om ikke-fornyset godkendelse af chlorothalonil og ethoprophos.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning xx/xx af dd.mm.2018 om ikke-fornyset godkendelse af aktivstofferne chlorothalonil og ethoprophos jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, og om ændring af bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler især artikel 14 og 20 som fastlægger, at aktivstoffer skal fornyes i henhold til forordningen, og at Kommissionen skal foreslå enten en fornyet godkendelse eller en ikke fornyet godkendelse af et aktivstof, når vurderingen af dette er foretaget.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen indenfor to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen på egen hånd vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder den 19.-20. juli 2018.

Formål og indhold

Det foreløbige forslag drejer sig om ikke fornyet godkendelse af aktivstofferne chlorothalonil og ethoprophos i henhold til forordning om plantebeskyttelsesmidler.

Aktivstofferne er blevet vurderet af en medlemsstat, og vurderingen er derefter behandlet i mindre ekspertgrupper og endelig i arbejdsgrupper under Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA), hvor flere EU-landes pesticidmyndigheder har deltaget. Denne vurdering har resulteret i ovennævnte forslag, der har til hovedformål ikke at forny godkendelsen af aktivstofferne i henhold til forordning 1107/2009.

EFSA har udarbejdet konklusionsrapport over risikovurderingen for aktivstofferne. Rapporterne er tilgængelige på EFSA's hjemmeside.

Ifølge Kommissionens udkast til vurderingsrapport, der hører til forslaget, har vurderingen af aktivstofferne ud fra de i bilag II angivne anvendelsesområder vist, at det ikke kan antages, at aktivstofferne opfylder betingelserne i artikel 4 stk. 1-3 i forordning 1107/2009 for godkendelse. Det vil sige, at der er uacceptable effekter på sundhed og miljø.

De angivne anvendelsesområder er:

Aktivstof	Anvendelsesområde
Chlorothalonil	Anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i korn, kartofler og grønsager.
Ethoprophos	Anvendes til bekæmpelse af insekter i kartofler.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Aktivstofferne chlorothalonil og ethoprophos er godkendt i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler, som er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil stofferne blive slettet fra bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget. Der er ikke godkendt plantebeskyttelsesmidler indeholdende chlorothalonil eller ethoprophos i Danmark.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige finansielle eller administrative konsekvenser for regioner eller kommuner eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vil ikke have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget om ikke fornyet godkendelse af chlorothalonil og ethoprophos påvirker miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark neutralt, da der ikke er godkendte midler indeholdende de pågældende aktivstoffer i Danmark

Chlorothalonil

EU-vurdering har vist, at chlorothalonil skal klassificeres og mærkes for effekter på sundheden. Stoffet er af lav akut giftighed ved indtagelse og ved hudkontakt, men stoffet er akut giftigt ved indånding. Chlorothalonil er ikke hudirriterende, men det er alvorligt øjenskadende og hudsensibiliserende. Stoffet er ikke fundet at have effekt på arveanlæggene og det er ikke fundet at være skadeligt for forplantning eller fostre. Der er ikke bevis for, at stoffet er hormonforstyrrende.

Stoffet er imidlertid vist at være kræftfremkaldende og er i forbindelse med revurderingen i EU forslået opklassificeret fra kræftfremkaldende i kategori 2 til kræftfremkaldende i kategori 1B. Så selvom der er vist sikker anvendelse af stoffet i forhold til sundheden for sprøjteførere, arbejdere, naboer og forbipasserende ved nogle af de ansøgte anvendelser, vil stoffet, på grund af den foreslåede opklassificering, opfylde et af de såkaldte afskæringskriterier (kræftfremkaldende kategori 1B), hvilke i sig selv betyder, at stoffet ikke kan godkendes.

Yderligere kan der ikke vises sikker anvendelse for forbrugere, da det ikke kan udelukkes, at flere nedbrydningsprodukter i fødevarer er skadelige for arveanlæggene. Endelig, som beskrevet nedenfor udvaskes der flere nedbrydningsprodukter til grundvandet over den tilladte grænseværdi. Et af disse nedbrydningsprodukters eventuelle skadelige virkning på arveanlæggene er ikke blevet karakteriseret tilstrækkeligt.

Det vurderes derfor, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår menneskers sundhed og for forbrugersikkerheden.

EU-vurderingen har vist, at chlorothalonil skal miljøklassificeres og mærkes med "H410: Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer". Risikovurderingen på miljøområdet, viser uacceptable effekter på amfibier og fisk og risikovurderingen for i risikovurderingen for grundvand vises uacceptabel udvaskning af flere nedbrydningsprodukter. Miljø- og Fødevarerministeriet vurderer derfor, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår miljø og grundvand.

Ethoprophos

Stoffet tilhører gruppen af de såkaldte organophosphater som er potente nervegifte, der påvirker nervecellernes impulsoverledning. EU vurderingen har vist, at ethoprophos skal klassificeres og mærkes for effekter på sundheden. Stoffet er akut giftigt til dødeligt giftigt ved indtagelse, hudkontakt eller indånding. Det er ikke undersøgt for hud- og øjenirritation pga. stoffets høje giftighed. Stoffet er fundet at være hudsensibiliserende. Stoffet er vist at være kræftfremkaldende i kategori 2, og det kunne ikke udelukkes, at stoffet er skadeligt for arveanlæggene. Da stoffets eventuelle skadelige effekt på arveanlæggene er uafklaret, kan der ikke sættes grænseværdier for så vidt angår menneskers sundhed. Når disse værdier ikke kan fastsættes, kan der ikke foretages beregninger for så vidt angår effekt på menneskers sundhed. Det vurderes derfor, at der ikke er vist sikker anvendelse for sprøjteførere, arbejdere, naboer eller forbipasserende eller hvad angår forbrugersikkerheden.

EU-vurderingen har vist, at ethoprophos skal miljøklassificeres og mærkes med "H410: Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer". Risikovurderingen på miljøområdet, samt for grundvand kunne ikke færdiggøres pga. data mangler. Miljø- og Fødevareministeriet vurderer derfor, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår miljø og grundvand.

Alt i alt vurderes på linje med Kommissionen, at der ikke er vist sikker anvendelse til de i EU ansøgte anvendelsesområder for chlorothalonil og ethoprophos. Det vurderes derfor på linje med Kommissionen, at stofferne ikke opfylder kriterierne for godkendelse i henhold til i artikel 4, stk. 1-4 og artikel 22 i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler. Det vil sige, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår human sundhed og miljø herunder grundvand.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

3F støtter forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslagene i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag er det usikkert, om der vil være kvalificeret flertal for forslagene blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det vurderes, at der ikke er vist sikker anvendelse til de i EU ansøgte anvendelsesområder for aktivstofferne chlorothalonil og ethoprophos. Regeringen agter på denne baggrund at støtte forslaget om ikke fornyet godkendelse.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.